Nadzór pedagogiczny

System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Przedszkole Miejskie nr 31 w Słupsku

Słupsk

Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w przedszkolu przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.
Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania przedszkola w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci.
2. Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
3. Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Dzieci są aktywne.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość wychowania przedszkolnego.
9. Rodzice są partnerami przedszkola.
10. Wykorzystywane są zasoby przedszkola i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Przedszkole w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie przedszkolem służy jego rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy przedszkole spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Przedszkole może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 04-12-2015 ÷ 15-12-2015 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Małgorzata Stenka-Kozłowska i Romuald Bieniasz-Krzywiec. Badaniem objęto 5 dzieci (wywiad grupowy), 52 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 3 nauczycieli (wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami partnerów przedszkola, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje zajęć, przedszkola i analizę dokumentacji.
Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania przedszkola.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OP - Arkusz obserwacji przedszkola
OZ - Arkusz obserwacji zajęć w przedszkolu
AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki przedszkola
AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców
APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora
SSRZD - Scenariusz swobodnych rozmów z dziećmi
WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami
WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami
WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką przedszkola
WDPO - Scenariusz wywiadu z dziećmi po obserwacji
WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji
WP - Scenariusz wywiadu z partnerami
WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

Obraz placówki

Przedszkole Miejskie nr 31 "Bajkowa Kraina" w Słupsku funkcjonuje od 2 września 1985 r. Umiejscowione jest na Osiedlu Niepodległości, na obrzeżach miasta, w pobliżu pól i lasu. Zostało wybudowane wraz z kompleksem budynków Szkoły Podstawowej nr 16 w Słupsku, obecnie Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Słupsku. Budynek przedszkolny otoczony jest dużym, zagospodarowanym drzewami i żywopłotem ogrodem oraz placem zabaw. Zajęcia odbywają się w czterech przestronnych i jasnych salach dydaktycznych, przy których znajdują się łazienki i leżakownie. Na parterze usytuowana jest przestronna szatnia dla wychowanków. Na piętrze jest hall, który pełni funkcję sali gimnastycznej, widowiskowej umożliwiającej organizację imprez i uroczystości przedszkolnych. Poza tym na terenie przedszkola znajduje się gabinet terapeutyczny, pokój nauczycielski, pomieszczenie socjalne oraz biblioteka.

W przedszkolu pracuje 9 nauczycielek, które poza edukacją przedszkolną i wczesnoszkolną posiadają kwalifikacje w zakresie języka niemieckiego (2), terapii pedagogicznej (3), oligofrenopedagogiki (5), logopedii (2), gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej dzieci z wadami kręgosłupa i stopami płaskimi (1), prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (2), języka angielskiego (1). Nauczycielki z dużą starannością, tj. z uwzględnieniem potrzeb i zdiagnozowanych możliwości wychowanków dokonują wyboru programu przedszkolnego, wspieranego realizacją 12 innowacji pedagogicznych dotyczących adaptacji, ekologii, nauki języka niemieckiego, zajęć logopedycznych, terapeutycznych, gimnastyki korekcyjnej, pierwszej pomocy, dziecka nieśmiałego, regionalizmu.

Na terenie przedszkola znajdują się wystawy, na których umieszczane są prace wszystkich dzieci wykonane różnymi technikami plastycznymi. O różnorodności podejmowanych przez dzieci aktywności świadczą liczne puchary, dyplomy i podziękowania za udział w konkursach.

Rodzice podkreślają, że szczególnym atutem przedszkola jest indywidualizowanie pracy z dzieckiem, w tym także w zakresie organizowania opieki psychologiczno-pedagogicznej. Koncepcja pracy przedszkola zapewnia aktywny udział rodziców zarówno w tworzeniu, modyfikowaniu i realizacji głównych kierunków pracy z dzieckiem. Rodzice współuczestniczą w organizowaniu i uatrakcyjnianiu realizowanych przez przedszkole zadań opiekuńczo-wychowawczych, np. poprzez wzbogacanie oferty przedszkola zajęciami na pływalni, udział w organizowaniu licznych imprez i uroczystości przedszkolnych lub wycieczek do ich miejsc pracy.

Przedszkole nie tylko uczestniczy w różnych formach współzawodnictwa proponowanych dzieciom w środowisku lokalnym, ale również jest organizatorem Międzyprzedszkolnego Przeglądu Teatrzyków Dziecięcych, który w pierwszych latach odbywał się w Teatrze Lalek "Tęcza" w Słupsku, a obecnie w sali widowiskowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Słupsku.

W czerwcu 2003 r. nadano placówce imię Bajkowa Kraina". 1 września 2004 r. przedszkole przystąpiło do realizacji projektu przedszkoli z oddziałami dwujęzycznymi. Nauka języka niemieckiego odbywa się między innymi poprzez zabawy, tańce i piosenki. Dzięki takiej organizacji pracy w oddziałach dzieci mają możliwość poznawania języka obcego w sposób naturalny, podobnie jak dzieci w rodzinach dwujęzycznych uczą się mówić równocześnie w dwóch językach. W bieżącym roku szkolnym wychowankowie poznają również język angielski poprzez zabawy z tym językiem.

Informacje zawarte w tym raporcie zostały pozyskane podczas ewaluacji zewnętrznej problemowej, przeprowadzonej w grudniu 2015 r.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Przedszkole Miejskie nr 31 w Słupsku
Patron	Bajkowa Kraina
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Słupsk
Ulica	Wincentego Witosa
Numer	1
Kod pocztowy	76-200
Urząd pocztowy	Słupsk
Telefon	598452672
Fax	598482109
Www	www.bk31.republika.pl
Regon	22111459200000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	118
Oddziały	4
Nauczyciele pełnozatrudnieni	10.00
Nauczyciele niepełnozat. (stos.pracy)	0.00
Nauczyciele niepełnozat._(w etatach)	0.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	29.5
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.8
Województwo	POMORSKIE
Powiat	Słupsk
Gmina	Słupsk
Typ gminy	gmina miejska

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci	✔
Poziom podstawowy:	
Przedszkole działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe dzieci, specyfikę pracy przedszkola oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego	✔
Koncepcja pracy przedszkola jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.	✔
Poziom wysoki:	
Koncepcja pracy przedszkola jest modyfikowana we współpracy z rodzicami.	
Koncepcja pracy przedszkola jest realizowana we współpracy z rodzicami.	

Dzieci są aktywne	✔
Poziom podstawowy:	
Dzieci są zaangażowane w zajęcia prowadzone w przedszkolu i chętnie w nich uczestniczą. Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności.	✔
Dzieci są wdrażane do samodzielności.	✔
Poziom wysoki:	
Dzieci inicjują i realizują działania na rzecz własnego rozwoju.	
Dzieci uczestniczą w działaniach na rzecz społeczności lokalnej.	

Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	✔
Poziom podstawowy:	
W przedszkolu rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego dziecka.	✔
Informacje z przeprowadzonego rozpoznania są wykorzystywane w realizacji działań edukacyjnych. Zajęcia rewalidacyjne dla dzieci niepełnosprawnych oraz zajęcia specjalistyczne są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego dziecka.	✔
Poziom wysoki:	
W opinii rodziców wsparcie otrzymywane w przedszkolu odpowiada potrzebom ich dzieci.	

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wnioski

1. Przedszkole działa zgodnie z przyjętą przez nauczycieli i akceptowaną przez rodziców koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe dzieci oraz zidentyfikowane oczekiwania rodziców i środowiska lokalnego, co umożliwia wszechstronny rozwój każdego wychowanka, w tym również w zakresie ich uzdolnień i zainteresowań, a także nauczania języka niemieckiego i angielskiego.
2. Koncepcja pracy przedszkola uzgadniana, modyfikowana i realizowana we współpracy z rodzicami zapewnia realizację procesów edukacyjnych zgodnie z potrzebami dziecka, a w konsekwencji sprzyja harmonijnemu rozwojowi dzieci.
3. Nauczyciele stosują aktywizujące metody i formy pracy oraz wykorzystują różnorodne pomoce dydaktyczne, co zachęca dzieci do aktywnego udziału w zajęciach, wyzwala ich pomysłowość i samodzielność oraz przyczynia się do harmonijnego rozwoju i dobrego przygotowania wychowanków do podjęcia nauki w szkole.
4. Wykorzystywanie metod i form pracy angażujących wychowanków, dostosowywanych do ich potrzeb i możliwości, a także zachęcanie i umożliwianie samodzielnego wykonywania różnorodnych czynności przyczynia się do kształtowania postaw przedszkolaków charakteryzujących się samodzielnością, aktywnością i kreatywnością.
5. Obszary i zakres współpracy przedszkola z podmiotami środowiska lokalnego umożliwia dzieciom udział w wielu akcjach, imprezach i uroczystościach, co wdraża ich do samodzielności i aktywności, a także przyczynia się do kształtowania pożądanych postaw społecznych wychowanków.
6. Przedszkole tworzy dzieciom sprzyjające warunki do kreowania i realizowania własnych inicjatyw, dzięki czemu dzieci nie tylko uczestniczą w realizacji szerokiego spektrum działań na rzecz własnego rozwoju, ale także same je inicjują.
7. Przedszkole systematycznie rozpoznaje i diagnozuje możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, a także sytuację społeczną wychowanków, a sformułowane na tej podstawie wnioski wykorzystuje do planowania, organizacji i realizacji procesu dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczego oraz wspierania rodziców w wychowywaniu ich dzieci, co przyczynia się do rozwoju dzieci i stwarza im możliwość nabywania wiedzy i umiejętności z wykorzystaniem ich indywidualnej aktywności.
8. Systematyczne rozpoznawanie potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci pozwala na podejmowanie przez przedszkole trafnych działań, szczególnie w zakresie pomocy w pokonywaniu trudności oraz rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań wychowanka.
9. Indywidualizowanie procesu edukacyjnego, w tym okazywanie wiary w możliwości wychowanka sprawia, że dzieci czują się bezpieczne i z dużym zaangażowaniem uczestniczą w zajęciach.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Głównym założeniem koncepcji przedszkola jest wszechstronny rozwój dzieci i realizacja potrzeb wychowanków w atmosferze bezpieczeństwa, życzliwości i partnerstwa. Koncepcja pracy uwzględnia potrzeby rozwojowe dzieci, specyfikę placówki oraz zdiagnozowane oczekiwania środowiska, w szczególności poprzez ofertę bogatą w zajęcia dodatkowe i wspierające rozwój każdego dziecka, realizowaną we współpracy z rodzicami oraz lokalnymi instytucjami. Uwzględniono bilingualne nauczanie w zakresie języka niemieckiego oraz częściowo - angielskiego. Rodzice są zapoznawani z koncepcją pracy przedszkola, która we współpracy z nimi jest modyfikowana i realizowana. Mają wpływ na pracę placówki szczególnie w zakresie oferty zajęć dodatkowych, form współpracy i sposobów wspierania przedszkola w realizacji zadań edukacyjnych i wychowawczych, w tym zachowania spójności oddziaływań wychowawczych z domem dziecka.

Obszar badania: Przedszkole działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe dzieci, specyfikę pracy przedszkola oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego

Przedszkole działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe dzieci, specyfikę pracy przedszkola oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego.

Głównym założeniem koncepcji pracy przedszkola jest zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa, akceptacji, tak, by mogły wszechstronnie rozwijać się z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości.. Koncepcja uwzględnia potrzeby rozwojowe dzieci oraz zdiagnozowane oczekiwania środowiska. Dyrektor i nauczyciele wskazują najważniejsze kierunki koncepcji pracy przedszkola oraz wybrane sposoby realizacji (Tab. 1,5).

Dyrektor uzasadnia, że działania realizujące koncepcję pracy przedszkola (Tab. 2,3,4):

- odpowiadają na potrzeby rozwojowe dzieci,
- uwzględniają specyfikę pracy przedszkola,
- odpowiadają zidentyfikowanym oczekiwaniom środowiska lokalnego.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę wymienić najważniejsze założenia koncepcji, wg której działa przedszkole? [WD] (2895)

Tab.1

Numer	Analiza
1	Dyrektor wskazuje najważniejsze założenia koncepcji: realizacja projektu przedszkoli z oddziałami bilingualnymi w zakresie języka niemieckiego poprzez prowadzenie zajęć w sposób dwujęzyczny, nabywanie kompetencji językowych, wszechstronny rozwój wychowanków, poprzez, np. organizowanie wyjść i wycieczek poza teren przedszkola (poznanie miasta, regionu, przyrody, zakładów pracy), dobre przygotowanie do podjęcia nauki w szkole, np. poprzez doskonalenie metod i form pracy z dzieckiem, stosowanie zasady, że zabawa stanowi podstawową formę pracy, indywidualizowanie pobytu dziecka w przedszkolu zgodnie z potrzebami i możliwościami dziecka, zapewnienie dzieciom atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji i radości, m.in. poprzez respektowanie praw dziecka, tworzenie placówki przyjaznej dziecku i rodzinie, współdziałanie z rodzicami i środowiskiem lokalnym, w tym uwzględnianie propozycji rodziców dotyczących organizowania zajęć dodatkowych, wspólne organizowanie imprez i uroczystości dla całych rodzin, wycieczek współdziałanie z rodzicami i środowiskiem lokalnym, w tym z instytucjami np.: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, policją, strażą pożarną, strażą miejską, osiedlową biblioteką "Bolek i Lolek", Miejską Biblioteką Publiczną, Dziennym Domem Pomocy Społecznej, SP 8, 10, LOP, MOPR, innymi przedszkolami, podwyższanie jakości pracy własnej i przedszkola,

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Pytanie nagłówkowe: Proszę podać przykłady działań realizujących koncepcję pracy przedszkola, które:

Treść pytania: odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom środowiska lokalnego [WD] (8489)

Tab.2

Numer	Analiza	Cytaty
1	Do przykładów działań realizujących koncepcje pracy przedszkola odpowiadających oczekiwaniom środowiska lokalnego można zaliczyć: - zapewnianie miejsc w przedszkolu dla dzieci ze środowiska lokalnego, - zapewnienie różnorodnej oferty edukacyjnej i wychowawczej zgodnej z oczekiwaniami rodziców, a szczególnie organizowanie nabywania kompetencji języka niemieckiego w naturalny sposób, - prezentowanie osiągnięć artystycznych i z zakresu posługiwania się językiem niemieckim lub angielskim podczas imprez i uroczystości, a także przestawień ("Czerwony Kapturek"), np. dla kolegów ze szkół i przedszkoli (PM25, ZSO3), - organizowanie Międzyprzedszkolnego Przeglądu Teatrzyków Dziecięcych, - udział przedszkolaków w różnych formach współzawodnictwa organizowanych w środowisku lokalnym, np. plastycznym "Słupsk moje miasto", muzycznym w Międzyprzedszkolnym Konkursie Piosenki Dziecięcej, w konkursie wiedzy o Słupsku, w olimpiadzie przedszkolaków, w imprezach w ramach akcji "Cała Polska czyta dzieciom", w której uczniowie ZSO nr 3 prezentują literaturę dziecięcą swoim młodszym kolegom, - tworzenie warunków do bezpiecznych zachowań w środowisku, poprzez organizowanie zajęć we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Słupsku, z policją, strażą pożarną, strażą miejską, - współpraca z podmiotami środowiska lokalnego w ramach realizowanych wspólnych przedsięwzięć,	np. prezentowanie osiągnięć artystycznych przedszkolaków w uroczystościach związanych z odzyskaniem wolności, otwarcie Centrum Informacji Europejskiej, Centrum Dokumentacji Europejskiej, organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną, prezentacja Marzanny w Muzeum Pomorza Środkowego, - uczestniczenie w uroczystościach organizowanych przez Miasto Słupsk, np. związanych z Unią Europejską, Świętem Niepodległości), w obchodach Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych, w wystawach prac organizowanych w przedszkolu i poza przedszkolem, np. przy okazji Międzyprzedszkolnego Przeglądu Piosenki Dziecięcej w Ratuszu, np. związanych z Unią Europejską, Świętem Niepodległości), w obchodach Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych, w wystawach prac organizowanych w przedszkolu i poza przedszkolem, np. przy okazji Międzyprzedszkolnego Przeglądu Piosenki Dziecięcej w Ratuszu, występów np. "Czerwony Kapturek" w języku niemieckim – "Rotkäppchen" - organizowanie uroczystości w celu integracji środowiska lokalnego, np. z okazji 30-lecia przedszkola, jasełek, Dnia Babci i Dziadka, festynów dla rodzin oraz mieszkańców osiedla, a także zabaw, zajęć (np. świątecznych), prezentacji dla seniorów w celu kultywowania więzi rodzinnych i pokoleniowych oraz kształtowania szacunku dla osób starszych itp. - wykorzystywanie zasobów otaczającego środowiska poprzez różnego rodzaju wycieczki np. do lasu, do urzędu, nad morze, do WODR, do szkoły podstawowej, do Dyrekcji Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi", do biblioteki, do zakładów pracy (SCANIA, COFELY, Muzeum Pomorza Środkowego, sklep. zegarmistrz), - współpraca z kuratorem sądowym: przedszkole jest miejscem pracy dla osób skazanych w ramach wykonywania prac społecznie użytecznych, - udostępnianie budynku przedszkola jako lokalu wyborczego.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Pytanie nagłówkowe: Proszę podać przykłady działań realizujących koncepcję pracy przedszkola, które:

Treść pytania: uwzględniają specyfikę pracy przedszkola [WD] (8488)

Tab.3

Numer	Analiza	Cytaty
1	Przykładami działań realizujących koncepcję pracy przedszkola, które uwzględniają specyfikę pracy przedszkola są: realizowanie podstawy programowej wychowania przedszkolnego w sposób dwujęzyczny, prowadzenie analiz osiągnięć dzieci poprzez obserwacje i diagnozy pod kątem osiągnięć, potrzeb i możliwości, wyników analizy opinii lub orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej, zaświadczeń lekarskich w celu opracowania sposobów indywidualizowania pracy z dzieckiem, uwzględnianie w pracy opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznej szczególnegozapewnienia wychowankom wszechstronnego rozwoju, w tym dobrego przygotowania do podjęcia nauki w szkole, dzięki czemu wychowankowie nabywają umiejętności m. in: z zakresu sprawnej samoobsługi, edukacji plastycznej, matematycznej, polonistycznej, języka niemieckiego i angielskiego, rozwoju fizycznego, kształtowania pożądanych postaw, współdziałania w grupie, kreatywności, w formie zabawy, zgodnie z możliwościami dziecka, nabywanie praktycznych umiejętności poprzez działanie np. doświadczenia i eksperymenty z wodą, zachęcanie do twórczego rozwiązywania problemów np. w formie zagadek, rebusów, uwzględnianie możliwości rozwojowych podopiecznych np. tworzenie warunków, aby dziecko mogło dokończyć pracę w swoim tempie, stymulowanie, motywowanie do kończenia pracy, ale równocześnie podejmowanie działań, aby przyspieszyć tempo, np. ćwiczenia koncentracji uwagi, organizowanie zadań zgodnie z zasadą dobrowolności udziału w nich przez dziecko, kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez udział w konkursach prozdrowotnych, zapewnienie różnorodnych form aktywności ruchowej i poznawczej, przygotowywanie zdrowych kanapek wspólnie z uczniami Centrum Kształcenia Praktycznego w ramach zdrowego żywienia, udział w projekcie "Dzieciństwo bez próchnicy" – projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej, uczestnictwo w słupskim programie "Zdrowie – Mama i Ja",	organizowanie zajęć z zakresu bezpiecznych zachowań, np. z policjantem, strażakiem, strażą miejską - wykorzystywanie AUTOCHODZIKA oraz miasteczka ruchu rowerowego do przybliżania dzieciom tematyki związanej z bezpieczeństwem ruchu drogowego, organizacja próbnych alarmów pożarowych, organizowanie zajęć w sposób atrakcyjny dla dzieci, w tym zabaw, inscenizacji, uroczystości, prezentowanie i upowszechnianie osiągnięć wychowanków, np. poprzez wystawy wytworów dziecięcych na tablicach w przedszkolu, prezentowanie umiejętności dzieci podczas występów z okazji świąt okolicznościowych: Dnia Babci i Dziadka, Dnia Mamy i Taty, Dnia Edukacji Narodowej, jasełek, w których zawsze występują wszystkie dzieci (dla niektórych sukcesem jest wyjście przed widownię, jedne recytują samodzielnie, inne potrzebują wsparcia kolegi, ale wszystkie razem śpiewają i tańczą), realizacja 12 innowacji pedagogicznych m.in. w zakresie bilingualnego nauczania w języku polskim i niemieckim "Funkcjonowanie oddziału bilingualnego w Przedszkolu Miejskim nr 31 im. Bajkowej Krainy w Słupsku", zabaw w języku angielskim, terapii pedagogicznej, gimnastyki korekcyjnej, edukacji regionalnej, ekologicznej, nauki czytania dzieci 3-letnich, adaptacji dziecka w przedszkolu, logopedycznej profilaktyki, diagnozy i terapii, udzielania pierwszej pomocy, udział w konkursach, akcjach charytatywnych ogólnopolskich: "Góra grosza", podaruj pluszaka, listy do Ziemi, paczka przedszkolaka, "Drugie życie śmieci", czyste powietrze wokół nas, warsztaty o wodzie, "Szkoła w ruchu", "Mam 6 lat", przykłady dobrych praktyk "Sześciolatek w edukacji", wymarzona suknia, projekt najpiękniejszej kartki świątecznej, Akademia Zdrowego Przedszkolaka, Orkiestra Świątecznej Pomocy, zbieranie nakrętek, udział w wielu konkursach, przeglądach, imprezach na szczeblu miejskim m. in. udział w uroczystościach związanych z Unią Europejską np. w uroczystości z okazji połowinek prezydencji Polski w UE pod hasłem wielokulturowości UE

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Pytanie nagłówkowe: Proszę podać przykłady działań realizujących koncepcję pracy przedszkola, które:

Treść pytania: odpowiadają na potrzeby rozwojowe dzieci [WD] (8487)

Tab.4

Numer	Analiza
1	Przykładami działań realizujących koncepcję pracy przedszkola, które odpowiadają na potrzeby rozwojowe dzieci m.in. są: - realizacja zajęć obowiązkowych wg Podstawy Programowej Wychowania Przedszkolnego, gwarantującej wszechstronne i harmonijne wspomaganie rozwoju dzieci w sposób planowany na podstawie systematycznie prowadzonych diagnoz, analiz osiągnięć wychowanków, - uwzględnianie w pracy indywidualizowania pracy z wychowankiem, np. ze względu na tempo pracy, - stosowanie zasady stopniowania trudności i tzw. pracy "na poziomach", dobór zadań umożliwiających rozwój i kształtowanie pożądanych kompetencji, np. w zakresie koncentracji uwagi, umożliwienie dziecku udziału w zajęciach na zasadzie dobrowolności, - prezentowanie osiągnięć przez dzieci np. poprzez uczestniczenie w konkursach i przeglądach np. recytatorskich, piosenki, teatralnych, wiedzy o Słupsku, czytania, plastycznych, sportowych, (m. in. Akademia Zdrowego Przedszkolaka, w której dzieci uzyskały dwa certyfikaty, "Przedszkole w Ruchu", "Mam 6 lat", "Wiarygodne przedszkole"), - organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez prowadzenie terapii pedagogicznej, logopedycznej, gimnastyki korekcyjnej.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Porozmawiajmy o koncepcji pracy przedszkola. Na co Państwa zdaniem w przedszkolu kładzie się szczególny nacisk? Co jest najważniejsze w pracy tego przedszkola? W jaki sposób koncepcja pracy uwzględnia potrzeby rozwojowe dzieci? W jaki sposób koncepcja pracy uwzględnia zidentyfikowane oczekiwania środowiska? [WN] (10052)

Tab.5

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	współpraca ze środowiskiem lokalnym,	
2	respektowanie praw dziecka,	
3	doskonalenie pracy opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznej,	zarówno w zakresie doboru metod i form pracy, podejmowanych innowacji, jak i szkoleń nauczycieli,
4	dostosowanie wymagań do możliwości dziecka,	
5	zabawa – podstawową formą działalności dziecka,	
6	dobrowolność wykonywania zadań,	
7	stosowanie metod aktywizujących poprzez: doświadczanie, działanie, obserwację, pobudzanie twórczej aktywności oraz kształtowanie umiejętności samodzielności i formułowania wniosków,	
8	prowadzenie zajęć w sposób dwujęzyczny,	
9	udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez organizowanie zajęć wspierających rozwój,	
10	zapewnianie miejsc w przedszkolu dla dzieci ze środowiska lokalnego, w tym zapewnienie różnorodnej oferty edukacyjnej i wychowawczej zgodnej z oczekiwaniami rodziców, a szczególnie organizowanie nabywania kompetencji języka niemieckiego w naturalny sposób,	

Obszar badania: Koncepcja pracy przedszkola jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.

Koncepcja pracy przedszkola jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.

Dyrektor informuje, że rodzice są zapoznawani z koncepcją pracy przedszkola podczas zebrań i spotkań indywidualnych rodziców z dyrektorem i nauczycielami.

Ponadto informacje dotyczące funkcjonowania przedszkola dostępne są na tablicach ogłoszeniowych dla rodziców.

Rodzice wskazują najważniejsze kierunki pracy przedszkola (Tab.1) oraz podkreślają, że w ich opinii placówka podejmuje szereg działań zasługujących na uznanie (Tab. 2). Uważają, że założenia pracy przedszkola zdecydowanie wychodzą naprzeciw ich oczekiwaniom. Zauważają potrzebę doposażenia placu zabaw. Proponują, by przedszkole było otwarte wcześniej niż od 6.30 (Tab. 3).

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co jest najważniejsze w pracy tego przedszkola? [WR] (10029)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	zapewnianie całodniowej opieki i wszechstronnego rozwoju dziecka, w tym możliwości wspólnej zabawy i nauki w bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do potrzeb dzieci warunkach,
2	nabywanie kompetencji języka niemieckiego poprzez organizację pracy w grupach w sposób dwujęzyczny,
3	dobre przygotowanie do podjęcia nauki w szkole,
4	tworzenie placówki przyjaznej dziecku i rodzinie,
5	dobra atmosfera,
6	stosowanie się do oczekiwań i potrzeb rodziców określonych podczas częstych rozmów indywidualnych,
7	dostosowanie wymagań do możliwości dziecka,
8	stosowanie zasady dobrowolności udziału w zabawie lub wykonywaniu zadania,
9	poszukiwanie właściwych metod pracy z małym dzieckiem,
10	zróżnicowana oferta zapewniająca zarówno indywidualizowanie pracy z dzieckiem, np. w zakresie zajęć korekcyjnych lub logopedycznych, albo rozwijających uzdolnienia i zainteresowania, np. rytmika, zajęcia ruchowe z piłką, zumba,

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co się Państwu podoba w pracy tego przedszkola? [WR] (10030)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	nabywanie kompetencji języka niemieckiego poprzez organizację pracy w grupach w sposób dwujęzyczny,
2	tworzenie placówki przyjaznej dziecku i rodzinie,
3	dobra atmosfera,
4	dobra współpraca z rodzicami,
5	stosowanie się do oczekiwań i potrzeb rodziców określonych podczas częstych rozmów indywidualnych,
6	stosowanie zasady dobrowolności udziału w zabawie lub wykonywaniu zadania,
7	różnicowana oferta zapewniająca zarówno indywidualizowanie pracy z dzieckiem, np. w zakresie zajęć korekcyjnych lub logopedycznych, albo rozwijających uzdolnienia i zainteresowania, np. rytmika, zajęcia ruchowe z piłką, zumba,
8	liczne imprezy i uroczystości organizowane przy współudziale z rodzicami,
9	bardzo dobra, wykwalifikowana kadra, która potrafi indywidualizować pracę z dzieckiem,
10	bardzo dobre jedzenie oraz organizowanie dni owocowych,
11	komunikacja z rodzicami, np. poprzez informacje umieszczane na szafkach każdej grupy w szatni.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co by Państwo zmienili? [WR] (10462)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi
1	Rodzice doposażyliby plac zabaw. Ponadto dobrze byłoby, żeby przedszkole było otwarte wcześniej niż od 6.30.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

W wymaganiu "Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Koncepcja pracy przedszkola jest modyfikowana we współpracy z rodzicami.

Koncepcja pracy przedszkola jest modyfikowana we współpracy z rodzicami.

Rodzice zgodnie z dyrektorem i nauczycielami informują, że przedszkole tworzy warunki do włączenia rodziców w modyfikowanie najważniejszych dla przedszkola kierunków pracy m.in. poprzez zgłaszanie różnorodnych propozycji i inicjatyw podczas zebrań, spotkań indywidualnych z nauczycielami, dyrektorem lub prezydium rady rodziców.
Dyrektor, nauczyciele oraz rodzice wskazując w jaki sposób przedszkole umożliwia rodzicom partycypowanie w modyfikowaniu koncepcji pracy podkreślają głównie aspekty indywidualizowania pracy wychowawczo-opiekuńczej zgodnie z indywidualnymi potrzebami dziecka oraz rzadziej – edukacyjne, np. w zakresie billingualnego nauczania (Tab. 1, 2, 3).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób przedszkole umożliwia rodzicom partycypowanie w modyfikowaniu koncepcji pracy? [WN] (10463)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	określenie sposobów wnoszenia przez rodziców uwag i spostrzeżeń na temat pracy przedszkola, np. podczas zebrań, dyżurów, przyprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola oraz indywidualnych rozmów z dyrektorem i nauczycielem, a także z prezydium rady rodziców,
2	uzgadnianie kalendarza imprez i uroczystości, wycieczek, w tym z zakresu współdziałania w realizacji tych zamierzeń z rodzicami,
3	uzgadnianie podmiotów, z którymi współpracuje przedszkole, np. z policją, Miejską Biblioteką Publiczną, Biblioteką Pedagogiczną ,
4	decydowanie o zakupie upominków dla dzieci,
5	decydowanie o wzbogacaniu bazy przedszkola,
6	podejmowanie działań w celu utrzymania realizacji innowacji z zakresu biligualności.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie zmiany w koncepcji pracy przedszkola są wynikiem uzgodnień z rodzicami? [WN] (10464)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	poszerzenie współpracy z rodzicami, m.in. w zakresie organizowania spotkań z przedstawicielami różnych zawodów i instytucji w celu realizacji celów edukacyjnych, np. z policjantem, Miejską Biblioteką Publiczną, Biblioteką Pedagogiczną,
2	zmiany w jadłospisie dzieci,
3	modyfikowanie kalendarza imprez i uroczystości, np. wybór miejsc wycieczek dzieci,
4	zmiany w sposobach realizacji zadań edukacyjnych, np. organizowanie zajęć na pływalni, w muzeum i innych zakładach pracy rodziców,
5	wspólne z dyrektorem i nauczycielami starania o utrzymanie dotychczas realizowanej biligualności nauczania,
6	decydują o formach nagradzania dzieci, np. o zakupie upominków dla dzieci,
7	decydują o zmianach w wyposażeniu przedszkola poprzez zakup materiałów papierniczych i plastycznych, zabawek, sprzętu muzycznego.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie elementy koncepcji pracy przedszkola są wynikiem uzgodnień z Państwem? [WR] (10601)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi
1	formy współpracy ze środowiskiem lokalnym, np. poznawanie poszczególnych zakładów pracy (COFELY, SCANIA, Muzeum Pomorza Środkowego),
2	kalendarz imprez, wycieczek, uroczystości, udziału w konkursach,
3	formy nagradzania dzieci i zakup upominków dla dzieci, np. z okazji „Mikołajek”,

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Koncepcja pracy przedszkola jest realizowana we współpracy z rodzicami.

Rodzice zgodnie z nauczycielami informują, że uczestniczą w działaniach związanych z realizacją najważniejszych kierunków pracy placówki (Tab. 1, 2), szczególnie w zakresie:

- uzgadniania form współpracy przedszkola z rodzicami, np. dotyczących włączania rodziców w proces edukacyjny oraz sposobów wspierania przedszkola w realizacji zadań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych,
- proponowania harmonogramu i współorganizowania imprez przedszkolnych, wycieczek,
- włączania się w przedsięwzięcia prozdrowotne, ekologiczne i charytatywne przedszkola,
- współdecydowania o ofercie i sposobach indywidualizowania pracy z dzieckiem oraz form uwzględniania jego specyficznych potrzeb.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jakich działaniach związanych z realizacją tych najważniejszych kierunków pracy przedszkola uczestniczą rodzice? Na czym polega ich udział w tych działaniach? [WN] (8321)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	inicjują i pomagają w organizowaniu sytuacji wychowawczych umożliwiających realizację celów edukacyjnych, np. w przygotowaniu uroczystości i imprez przedszkolnych (pomagają w przygotowaniu strojów dla dzieci na występy przed publicznością, w pieczeniu ciast,
2	aktywnie współorganizują i uczestniczą w przedsięwzięciach przedszkola, np. w przygotowaniu kiermaszów, organizowaniu spotkań dotyczących zdrowego żywienia, zabaw w Parku Wodnym w Redzikowie, uatrakcyjnianie imprez swoimi pomysłami (np. baloniarz, zajęcia z mydłem),
3	aktywny udział w działaniach charytatywnych przedszkola na rzecz środowiska lokalnego, np. z dziećmi zbierają nakrętki, organizują pomoc dla chorego wychowanka,
4	uzgadniają formy indywidualizowania pracy z dziećmi zgodnie z potrzebami dziecka i zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej m. in. poprzez wykonywanie w domu zalecanych ze swoimi dziećmi ćwiczeń logopedycznych czy z zakresu gimnastyki korekcyjnej,
5	wspierają indywidualizowanie jadłospisu,
6	organizowanie wycieczek poza teren przedszkola (np. COFELY, SCANIA, Muzeum Pomorza środkowego), do stadniny koni oraz zorganizowanie przejażdżek konnych podczas festynów, również pomagają w sprawowaniu opieki podczas wyjść,
7	prowadzą rozmowy indywidualne z nauczycielami i dyrektorem zgłaszając swoje propozycje do realizacji w kolejnych przedsięwzięciach.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jakich działaniach związanych z realizacją najważniejszych kierunków pracy przedszkola Państwo uczestniczą? Na czym polega Państwa udział w tych działaniach? [WR] (8490)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	współdecydowanie o ofercie i sposobach indywidualizowania pracy z ich dzieckiem poprzez określanie oczekiwań i potrzeb dziecka, np. w zakresie indywidualizowania pracy z dzieckiem, sposobów uwzględniania specyficznych potrzeb dziecka,
2	współpraca w realizacji zdań edukacyjnych, np. poprzez wykonywanie w domu ćwiczeń zalecanych dziecku przez logopedę lub w zakresie gimnastyki korekcyjnej,
3	proponowanie i współrealizowanie uroczystości i imprez przedszkolnych, wycieczek, np. do stadniny koni, na pływalnię, uatrakcyjnianie imprez swoimi pomysłami (np. baloniarz, zajęcia z mydłem),
4	pomoc w sprawowaniu opieki podczas wyjść z przedszkola,
5	doposażenie w materiały dekoracyjne i przybory plastyczne, gry edukacyjne, sprzęt sportowy,
6	pomoc w transporcie

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Dzieci są aktywne

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele w różnorodny sposób, m.in. poprzez wykorzystywanie aktywizujących metod i form pracy, stosowanie atrakcyjnych dla dzieci pomocy dydaktycznych oraz efektywnie i celowo zaplanowane i realizowane zajęcia, efektywnie zachęcają wszystkie dzieci do inicjowania i realizacji działań w zakresie różnych form aktywności, co wyzwala w nich twórczą postawę w rozwiązywaniu sytuacji problemowych i zadaniowych, a także przekłada się na duże zaangażowanie przedszkolaków podczas zajęć. Współpraca przedszkola z licznymi instytucjami środowiska lokalnego skutkuje częstym i aktywnym udziałem dzieci w wielu różnorodnych akcjach, uroczystościach i innych przedsięwzięciach skierowanych do społeczności lokalnej, co przynosi korzyści zarówno dla nich, jak i przedszkola oraz całej społeczności lokalnej.

Obszar badania: Dzieci są zaangażowane w zajęcia prowadzone w przedszkolu i chętnie w nich uczestniczą. Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności.

Nauczycielki efektywnie zachęcają dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności oraz skutecznie angażują ogół przedszkolaków w przebieg zajęć. Wychowankowie chętnie i z zaangażowaniem uczestniczą w zajęciach, prezentują swoją wiedzę i umiejętności zarówno w trakcie zajęć, jak i podczas imprez środowiskowych, przedstawień teatralnych oraz różnorodnych imprez i uroczystości.

Rodzice (Wykres 1j), partnerzy współpracujący z przedszkolem oraz pracownicy niepedagogiczni przedszkola (Tab. 1) zgodnie deklarują, że dzieci chętnie biorą udział w zajęciach w przedszkolu, o czym zdaniem respondentów świadczą przede wszystkim zachowania i wypowiedzi dzieci (Wykres 1o).

W opinii partnerów, dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach organizowanych we współpracy z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, np. w spotkaniach z policjantem, wizyt w przedszkolach i szkołach lub bibliotece. Partnerzy podkreślają, że dzieci są zaciekawione, zaangażowane, kreatywne, samodzielne, grzeczne i odważne podczas prezentowania swych osiągnięć artystycznych. Z dużym zaangażowaniem uczestniczą w konkursach. Chętnie zadają pytania, ale również potrafią słuchać.

W opinii rodziców, dzieci lubią wszystkie zajęcia w przedszkolu, ale najchętniej biorą udział w zajęciach języka niemieckiego i angielskiego, plastycznych, zajęciach z piłką, na pływalni, tanecznych i logopedycznych.

W zgodnej opinii nauczycieli (Tab. 2) i dyrektora (Tab. 3) nauczyciele poprzez organizowanie różnorodnych, urozmaiconych sytuacji edukacyjnych z zastosowaniem zróżnicowanych, atrakcyjnych dla dzieci oraz zgodnych z ich możliwościami i potrzebami metod, form pracy, a także wykorzystywanych środków dydaktycznych angażują dzieci do podejmowania różnych form aktywności.

Wyniki obserwacji zajęć pozwalają stwierdzić, że nauczyciele angażują wszystkie dzieci do podejmowania

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

różnorodnych aktywności (Tab. 4), a także że ogół przedszkolaków uczestniczy we wspólnych zajęciach oraz wykazuje duże zaangażowanie podczas zabaw, wykonywania zadań i ćwiczeń. Przedszkolaki spontanicznie wymieniają ulubione zabawy i zajęcia (Tab. 5) w przedszkolu. Zauważono ponadto, że urozmaicone i dostosowane do możliwości i zainteresowań wychowanków zajęcia, umożliwiają im zrównoważony rozwój i zapewniają poczucie bezpieczeństwa, a także przyczyniają się do dużej aktywności wszystkich dzieci. Rezultatem działań nauczycieli jest ekspresyjne i swobodne wyrażanie swoich emocji, zadowolenie z uczestnictwa, radość sukcesu i poczucie satysfakcji z prawidłowo wykonanych zadań. Dzieci pomagają sobie nawzajem, nie boją się popełniać błędów, są odważne, chętnie wypowiadają się i dzielą się z innymi swymi pomysłami.

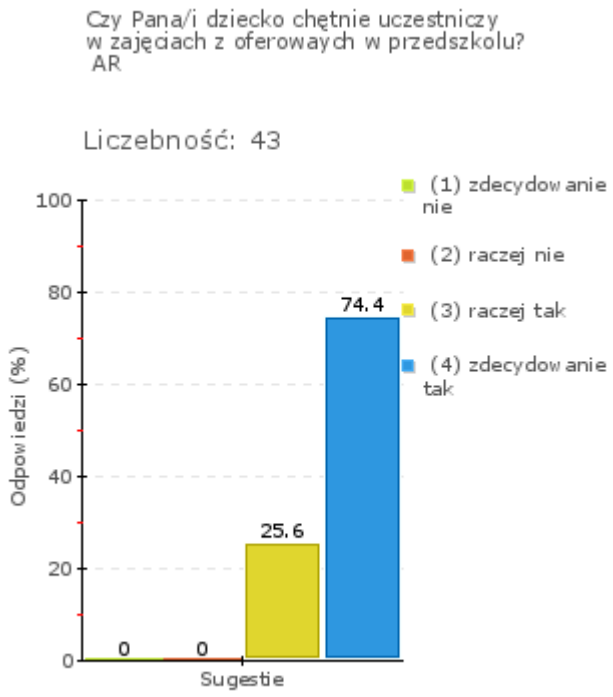

Wykres 1j

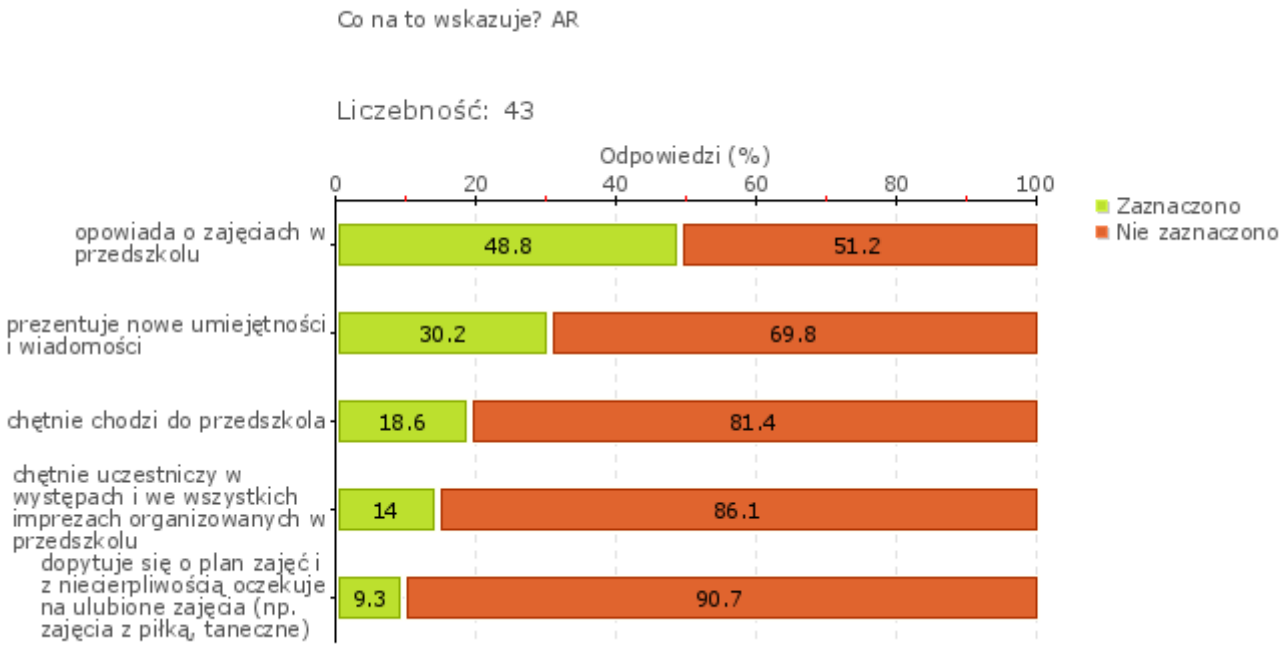

Wykres 1o

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy Państwa zdaniem, dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu? Co na to wskazuje? [WPN] (8281)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	po przyjściu do przedszkola radośnie witają się z rówieśnikami i pracownikami przedszkola
2	dopominają o organizację ulubionych zajęć np. plastycznych, układania puzzli
3	często opowiadają, co robiły na zajęciach
4	aktywnie i z dużym zaangażowaniem biorą udział w zajęciach
5	przynoszą z domu książki, żeby je w przedszkolu przeczytać
6	nie chcą wracać do domu, bo muszą dokończyć zabawę...

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania Państwo podejmują, by dzieci były aktywne? [WN] (2834)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	dostosowanie zaplanowanych w planach rocznych i miesięcznych treści edukacyjnych	do potrzeb, zainteresowań i możliwości wychowanków
2	wykorzystywanie aktywizujących metod pracy z dziećmi	np.poprzez prowadzenie zajęć metodą doświadczeń i obserwacji przyrodniczych, organizowanie przedstawień teatralnych, uroczystości przedszkolnych np. z okazji Dnia Babci i Dziadka, podczas których przedszkolaki prezentują swoje umiejętności artystyczne
3	organizowanie wycieczek w teren (np. na wieś i do lasu)	umożliwianie odkrywania, spostrzegania, wykonywania obserwacji i doświadczeń oraz swobodnego wypowiadania się o zauważonych zjawiskach, zwierzętach, czy roślinach
4	stosowanie elementów nowatorskich metod pracy z dziećmi	np. billingualnej metody nauczanie języka niemieckiego
5	tworzenie dzieciom warunków do podejmowania różnorodnej aktywności ruchowej	np. zabaw ruchowych w ogrodzie przedszkolnym, na pływalni, organizowanie zajęć rytmiczno-tanecznych
6	inspirowanie do kreatywności i inicjowania działań wg własnego pomysłu	np. plastycznych, tanecznych, zabaw dowolnych
7	przydzielanie dzieciom różnorakich funkcji	np. dyżurnego, pomocnika nauczycielki

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób nauczyciele angażują dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności? [WD] (8291)

Tab.3

Numer	Analiza	Cytaty
1	Nauczyciele angażują dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności m.in. poprzez:	* organizowanie kącików zainteresowań na podstawie rozpoznanych preferencji dzieci, * dostosowanie treści edukacyjnych do potrzeb, zainteresowań i możliwości wychowanków, co pozwala zdynamizować harmonijny rozwój dziecka we wszystkich sferach osobowości oraz zindywidualizować proces nauczania i wychowania, * dobór i stosowanie adekwatnych do potrzeb, możliwości i zainteresowań dzieci nowatorskich metod i form pracy oraz pomocy dydaktycznych, np. zabaw muzyczno-ruchowych, rebusów, krzyżówek, gier dydaktycznych, zabaw ruchowych z wykorzystaniem sprzętów w ogrodzie, * projektowanie sytuacji zadaniowych, aby dzieci miały możliwość wypowiadania się, zaspokojenia potrzeby ruchu, dzielenia się doświadczeniami, przejawiania inicjatywy, kreatywności, w tym: prezentowania umiejętności, tworzenia rymowanek, zabawy pantomimiczne, dramowe, stymulowanie twórczej ekspresji słownej, plastycznej, muzycznej, zachęcanie do samodzielnego organizowania zabawy i pracy w grupie rówieśniczej, * tworzenie możliwości wyboru zabaw i rodzaju wykonywanego zadania, * organizowanie przestrzeni dziecka w różnorodne przedmioty pobudzające kreatywność, inspirowanie dzieci do podejmowania różnych aktywności ruchowych, słownych, plastycznych, teatralnych itp. * organizowanie wycieczek (np. na wieś i do lasu, do sklepu, do zegarmistrza, do zakładów pracy np. SCANIA, COFELY, Muzeum Pomorza Środkowego), podczas których wychowankowie mogą odkrywać, spostrzegać, obserwować, doświadczać, swobodnie opowiadać o zauważonych zjawiskach, zwierzętach, roślinach, gromadzić materiał przyrodniczy, z którego później tworzą różne prace, * wzmacnianie pozytywnych zachowań i eliminowanie zachowań niepożądanych wychowanków np. poprzez wprowadzenie kontraktów grupowych i tablic motywacyjnych, * tworzenie sytuacji wychowawczych i edukacyjnych, w których dzieci wykonują czynności samoobsługowe (ubieranie, jedzenie, higiena).

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Opisz, jak nauczyciel angażuje dzieci i jakie przynosi to rezultaty. [OZ] (5605)

Tab.4

Numer	Analiza	Cytaty
1	Nauczyciele angażują dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności m.in. poprzez:	* inspirowanie dzieci do swobodnego wypowiadania się, do aktywności tanecznej muzyką * wykorzystywanie wzbudzających duże zainteresowanie dzieci zróżnicowanych pomocy dydaktycznych, np. puzzli, pacynek, kukiełek, masek, * budzenie ciekawości poprzez zadawanie zagadek, odszukiwanie rekwizytów, * organizowanie pracy w grupie, w tym zabawą w teatrzyk, * podział na zespoły podczas pracy z puzzlami, * stwarzanie sytuacji, które zachęcają do podejmowania różnych aktywności, w tym ekspresji muzycznej i plastycznej, takich jak: malowanie, klejenie z wydzieranki i rysowanie wg własnych pomysłów i wyboru środków, * tworzenie warunków do swobodnej i twórczej ekspresji dzieci w zakresie aktywności ruchowej, plastycznej, dramy, umożliwianie ilustrowania ruchem treści piosenki * stosowanie wzmocnień w formie pochwały, oklasków, * stosowanie atrakcyjnych dla dzieci środków dydaktycznych (np. listu od króliczka, pacynek, zagadek, * umożliwianie dzielenia się pomysłami, "Jak można pocieszyć króliczka", * zapewnienie miłej, atmosfery sprzyjającej zaangażowaniu w zabawy, * tworzenie okazji do podejmowania działań w małych zespołach lub w parach, np. składanie obrazka w całość, * tworzenie sytuacji edukacyjnych, w których dzieci mogą polisensorycznie doświadczać rzeczywistość, np. poprzez rozpoznawanie przedmiotów po dotyku, zapachu w oparciu o wykorzystanie zabawy "Mikołajkowy worek", * stosowanie zabaw, np. "Wyskakiwanki głoskowo-sylabowej", Efektem działań nauczycieli jest współdziałanie dzieci w podczas wielu zabaw i zajęć oraz chętny i aktywny udział wszystkich przedszkolaków w zajęciach.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Które zabawy i zajęcia w przedszkolu najbardziej lubicie? [SSRZD] (2835)

Tab.5

Numer	Treść odpowiedzi
1	„wszystko”
2	zabawy ruchowe, np. „Chodzi lisek”
3	rysowanie i malowanie farbami
4	układanie puzzli
5	budowanie z klocków
6	zabawy w kąciku kuchennym, samochodami
7	zabawy w kolory po angielsku
8	praca z książką
9	zajęcia z „Naszą Panią”

Obszar badania: Dzieci są wdrażane do samodzielności.

Przedszkole skutecznie tworzy wychowankom warunki do samodzielnego wykonywania zadań oraz dokonywania wyborów w podejmowaniu określonej aktywności, co przyczynia się do rozwijania ich kreatywności i samodzielności, szczególnie w zakresie czynności samoobsługowych.

Opinie pracowników niepedagogicznych (Tab. 1) oraz wyniki obserwacji zajęć pozwalają stwierdzić, że nauczyciele w każdej sytuacji zachęcają dzieci do samodzielnego wykonywania zadań oraz prowadzą zajęcia w sposób umożliwiający wychowankom dokonywanie samodzielnych wyborów, a dzieci stwierdzają, że wiele czynności wykonują samodzielnie (Tab. 2).

W opinii dyrektora (Tab. 3) wszystkie nauczycielki stosując różnorodne sposoby zachęcają dzieci do samodzielnego wykonywania czynności, co przynosi efekt w postaci nabywania i doskonalenia umiejętności przedszkolaków w zakresie samodzielnego wykonywania wielu czynności, w tym czynności samoobsługowych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób dzieci w przedszkolu zachęcane są do samodzielności? Proszę podać przykłady. [WPN] (8284)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	systematyczne wykonywanie czynności samoobsługowych	np. korzystanie z toalety, samodzielne spożywanie posiłków, sporządzanie kanapek przy stole szwedzkim, posługiwanie się sztućcami, ubieranie się i rozbieranie
2	pełnienie dyżurów podczas zajęć i posiłków, sprzątanie miejsca pracy	
3	dokonywanie wyborów dotyczących podejmowania działań w różnych obszarów	dotyczących np. materiałów plastycznych, rodzaju ćwiczeń, partnera do wspólnej zabawy,
4	współpracę z rówieśnikami podczas wykonywania zadań i zabaw	
5	wspieranie i zachęcanie dziecka do samodzielnego wykonywania zadań	np. poprzez częste stosowanie pochwał oraz zachęt i nagród
6	tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających podejmowaniu przez dzieci działań z własnej inicjatywy	np. zabaw zgodnych z zainteresowaniami dzieci,
7	umożliwianie dzieciom prezentowania swoich umiejętności, wiadomości i osiągnięć	np. podczas występów teatralnych, np. dla rodziców

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie czynności wykonujecie w przedszkolu sami? [SSRZD] (8274)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	zabawy, gry
2	ubieranie i rozbieranie się
3	szczotkowanie zębów
4	spożywanie posiłków z użyciem sztućców
5	korzystanie z toalety
6	przyrządzanie kanapek
7	pełnienie dyżurów, tj. rozkładanie sztućców, talerzy i serwetek, porządkowanie miejsc pracy

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób dzieci zachęcane są do samodzielności? [WD] (8292)

Tab.3

Numer	Analiza	Cytaty
1	Nauczycielki zachęcają wychowanków do samodzielności, m.in. poprzez:	* wzmacnianie działania dziecka poprzez stosowanie różnorodnych form nagradzania, np. brawami, stosowanie tablic motywacyjnych, częste stosowanie pochwał za wykonane czynności porządkowe np. posprzątanie po zakończonej zabawie, za samodzielne ubieranie się, korzystanie z toalety, mycie zębów * umożliwianie dzieciom dokonywania wyborów i zachęcanie do samodzielnego wyciągania wniosków, * umożliwianie i zachęcanie do samodzielnego wymyślania i inicjowania zabaw w grupie, w ogrodzie przedszkolnym lub w sali, * przydzielanie funkcji, np. dyżurnego i wyróżnienie na tle grupy np. w zakresie udzielania pomocy pani podczas nakrywaniu do obiadu, rozdawania sztućców, itp. * zachęcanie do samodzielnego rozwijania się poprzez tworzenie np. rymowanek, zabaw pantomimicznych, dramowych oraz stymulowanie twórczej ekspresji słownej, plastycznej, muzycznej i ruchowej, * zachęcanie do samodzielnego organizowania zabawy i pracy w grupie rówieśniczej.

W wymaganiu "Dzieci są aktywne" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Dzieci inicjują i realizują działania na rzecz własnego rozwoju.

Nauczycielki wykorzystują inicjatywy dzieci, dotyczące np. sposobu wykonywania prac plastyczno-technicznych, prezentowania inscenizacji teatralnych, wyboru zainteresowań, czy spotkań z ciekawymi ludźmi, które wykorzystują do ukierunkowywania ich rozwoju. Stwarzają przedszkolakom możliwości inicjowania i podejmowania różnorodnych działań, w tym samodzielnego organizowania zabaw swobodnych i realizowania własnych pomysłów na zajęciach, co przekłada się na rozwijanie ich kreatywności i aktywności w różnych obszarach życia przedszkolnego.

Wyniki obserwacji zajęć pozwalają stwierdzić, że nauczycielki wykazują się otwartością na inicjatywy dzieci i wykorzystują je do rozwoju wychowanków, a dzieci podejmują i realizują działania według własnych pomysłów, o czym świadczą także opinie pracowników niepedagogicznych (Tab. 1).
Podczas obserwowanych zajęć stwierdzono, że wszystkie lub znaczna większość dzieci niektóre zadania wykonują z własnej inicjatywy i własnego pomysłu, w tym np. prace plastyczne z wykorzystaniem samodzielnie

wybranej techniki jej wykonania oraz indywidualnie dobranych materiałów (Tab. 2).

Na terenie przedszkola eksponowane są wytwory przedszkolaków oraz systematycznie aktualizowane informacje o działaniach zainicjowanych przez same dzieci (Tab. 3).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jak nauczyciele wykorzystują inicjatywy dzieci do ich rozwoju? [OZ] (10605)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	Nauczycielki wykorzystują inicjatywy dzieci do ich rozwoju m.in. poprzez:	* tworzenie warunków do kształtowania inicjatywy twórczej, np. podczas wykonywania prac plastycznych i ekspresji muzycznej, kreowania i odgrywanych ról, * umożliwienie kreowania własnych pomysłów dzieci w zabawie, * dostarczanie środków, akcesoriów i zabawek inspirujących do podejmowania samorzutnych zabaw przez dzieci, * tworzenie kącików tematycznych zgodnych z zainteresowaniami dzieci, * proponowanie dzieciom różnorodnych materiałów plastycznych do odkrywania różnorodnych technik plastycznych, * umożliwianie dzieciom realizacji swoich pomysłów podczas zabaw ruchowych, * tworzenie warunków do kształtowania inicjatywy twórczej, np. podczas ekspresji słownej lub muzycznej i kreowania odgrywanych ról.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania dzieci podejmują z własnej inicjatywy? W jaki sposób przedszkole umożliwia dzieciom podejmowanie działań z własnej inicjatywy? [WPN] (9915)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	zabawy konstrukcyjne, tematyczne i dowolne
2	układanie obrazów z puzzli
3	gry dydaktyczne i komputerowe
4	przynoszenie do przedszkola książek do przeczytania
5	zabawy w ogrodzie przedszkolnym
6	pełnienie dyżurów i wykonywanie czynności samoobsługowych
7	inicjowanie i angażowanie do wspólnej zabawy pracowników niepedagogicznych
8	wykonywanie prac plastycznych w kącikach zainteresowań

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania dzieci podejmują z własnej inicjatywy? [OZ] (10604)

Tab.3

Numer	Analiza	Cytaty
1	Dzieci z własnej inicjatywy podejmują m.in. działania polegające na:	* dokonywaniu wyboru partnera do zabawy współdziałania z nim podczas zajęć, * porządkowaniu miejsca pracy, * wymyślaniu i wykonywaniu ćwiczeń w rytm muzyki, * wypowiadaniu się, prowadzeniu spontanicznych rozmów z nauczycielką i rówieśnikami, * klasyfikowaniu przedmioty według podanego kryterium, * wykonują zadania z racji pełnienia funkcji dyżurnego. * aktywności w zakresie wyrażania własnej ekspresji muzycznej, plastycznej, ruchowej, * dokonywaniu wyboru techniki wykonania pracy plastycznej, * dobrowolnym dobierze partnerów w celu wykonania zadania, * wypowiadają się w sytuacjach okolicznościowych oraz w scenkach sytuacyjnych, * spontanicznych zabawach w kącikach kierując się intuicją i możliwością wyboru przedmiotów do zabawy, * tworzeniu swobodnych wypowiedzi (np. wymyślanie zakończenia inscenizacji, tworzenie bajki), * samodzielnym wyborze postaci bajkowej do naśladowania podczas zabawy ruchowej.

Obszar badania: Dzieci uczestniczą w działaniach na rzecz społeczności lokalnej.

Dzieci aktywnie uczestniczą w różnorodnych przedsięwzięciach na rzecz środowiska lokalnego.

W zgodnej opinii rodziców (Tab. 1) i dyrektora (Tab. 2), a także partnerów przedszkola (Tab. 3) dzieci uczestniczą w wielu różnorodnych działaniach na rzecz społeczności lokalnej. Dyrektor deklaruje, że w działaniach na rzecz środowiska lokalnego uczestniczy ogół dzieci uczęszczających do przedszkola.
W opinii partnerów współpraca przedszkola z licznymi podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym przekłada się na wszechstronny rozwój dzieci i sprzyja podejmowaniu różnorodnych przedsięwzięć angażujących w działania inne instytucje, co przynosi obopólne korzyści.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jakich działaniach w środowisku lokalnym uczestniczyły Państwa dzieci? [WR] (8277)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	udział dzieci w licznych konkursach, organizowanych przez podmioty współpracujące z przedszkolem	np. inne przedszkola, bibliotekę, szkoły, np. w Międzyprzedszkolnym Konkursie Piosenki Dziecięcej
2	udział i uświetnianie występami imprez i uroczystości organizowanych przez współpracujące podmioty środowiska lokalnego	np. bibliotekę, straż pożarną, urząd miasta, Dom Seniora, przedszkola, szkoły, itd.
3	organizowanie spotkań z seniorami	w tym prezentowanie przedstawień teatralnych
4	przeprowadzanie akcji charytatywnych	np. Góra Grosza, "Podaruj pluszaka"
5	organizacja i udział dzieci w Międzyprzedszkolnym Przeglądzie Teatrzyków Dziecięcych	
6	udział dzieci organizowaniu festynów	dla rodzin przedszkolaków i mieszkańców osiedla

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jakich działaniach na rzecz środowiska lokalnego uczestniczą dzieci? Jak duża jest to grupa dzieci? [AD] (8290)

Tab.2

Numer	Analiza	Cytaty
1	Dyrektor informuje, że na ogół wszystkie dzieci uczestniczą w licznych i różnorodnych działaniach na rzecz i we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego, wskazuje przykłady:	* prezentowanie osiągnięć artystycznych i z zakresu posługiwania się językiem niemieckim lub angielskim podczas imprez i uroczystości, a także przestawień ("Czerwony Kapturek" - "Rotkäppchen"), np. dla rodziców oraz kolegów ze szkół i przedszkoli (PM25, ZSO3), seniorów, środowiska osiedla, * udział przedszkolaków w różnych formach współzawodnictwa organizowanych w środowisku lokalnym, np. konkursach "Słupsk moje miasto", Międzyprzedszkolnym Konkursie Piosenki Dziecięcej, Konkursie Wiedzy o Słupsku, olimpiadzie przedszkolaków, w imprezach w ramach akcji "Cała Polska czyta dzieciom" (uczniowie współpracujących szkół czytają przedszkolakom), Międzyprzedszkolnym Przeglądzie Teatrzyków Dziecięcych organizowanym przez Przedszkole, * prezentowanie osiągnięć artystycznych przedszkolaków w uroczystościach miejskich, m.in. podczas otwarcia Centrum Informacji Europejskiej, Centrum Dokumentacji Europejskiej, Święta Niepodległości, miejskich obchodach Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych, wystawach prac dzieci, np. przy okazji Międzyprzedszkolnego Przeglądu Piosenki Dziecięcej w Ratuszu, * udział przedszkolaków w imprezach i akcjach organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną, Muzeum Pomorza Środkowego (prezentacja Marzanny), Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Słupsku, z policją, strażą pożarną, strażą miejską, * udział dzieci w przestawieniach dla rodziców, przedszkolaków, uczniów Szkoły Podstawowej nr 10 i Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Słupsku, np. "Czerwony Kapturek" w języku niemieckim, * udział w uroczystościach i imprezach integrujących środowisko lokalne, np. 30-lecia przedszkola, jasełek, Dnia Babci i Dziadka, festynów dla rodzin oraz mieszkańców osiedla, a także zabaw, zajęć i prezentacji dla seniorów (kultywowanie więzi rodzinnych i pokoleniowych oraz kształtowanie szacunku dla osób starszych), * udział w wycieczkach edukacyjnych, * udział w akcjach charytatywnych i ekologicznych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy dzieci z przedszkola uczestniczą w jakichś działaniach na rzecz społeczności lokalnej? Jakie to są działania? [WP] (8283)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	udział dzieci w organizowaniu Międzyprzedszkolnego Przeglądu Teatrzyków Dziecięcych	
2	uświetnianie imprez i uroczystości, np. dla rodziców, seniorów oraz kolegów ze szkół i przedszkoli (Przedszkole Miejskie nr 8, nr 25, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3), osób ze środowiska osiedla	poprzez prezentowanie osiągnięć artystycznych, w tym także z zakresu posługiwania się językiem niemieckim lub angielskim ("Czerwony Kapturek" - "Rotkäppchen")
3	udział przedszkolaków w różnych formach współzawodnictwa organizowanych w środowisku lokalnym	np. konkurs "Słupsk moje miasto", Międzyprzedszkolny Konkurs Piosenki Dziecięcej, Konkurs Wiedzy o Słupsku, Olimpiada Przedszkolaków, imprezy w ramach akcji "Cała Polska czyta dzieciom",
4	organizowanie z podmiotami współpracującymi z przedszkolem wspólnych przedsięwzięć	np. prezentowanie osiągnięć artystycznych przedszkolaków w miejskich uroczystościach Dnia Niepodległości, otwarcie Centrum Informacji Europejskiej, Centrum Dokumentacji Europejskiej, imprezy współorganizowane z Miejską Bibliotekę Publiczną, prezentacja Marzanny w Muzeum Pomorza Środkowego, zajęcia realizowane we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Słupsku, z policją, strażą pożarną, strażą miejską,
5	udział w imprezach integrujących środowisko lokalne	np. z okazji 30-lecia przedszkola, jasełek, Dnia Babci i Dziadka, festynów dla rodzin oraz mieszkańców osiedla, a także zabaw, zajęć (np. świątecznych), prezentacji dla seniorów w celu kultywowania więzi rodzinnych i pokoleniowych oraz kształtowania szacunku dla osób starszych, itp.
6	udział w wycieczkach edukacyjnych	np. do lasu, do urzędu, nad morze, do Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, do szkół podstawowych, do Muzeum Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi", do biblioteki, do zakładów pracy (SCANIA, COFELY, Muzeum Pomorza Środkowego, sklepu, zegarmistrza)
7	udział w akcjach charytatywnych	np. "Góra grosza", zbierania nakrętek, "Podaruj pluszaka", "Paczka przedszkolaka".

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

---

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Przedszkole systematycznie diagnozuje potrzeby i możliwości psychofizyczne oraz sytuację społeczną wszystkich dzieci, a formułowane na tej podstawie wnioski wykorzystuje do planowania i podejmowania adekwatnych działań edukacyjno – wychowawczych sprzyjających ich wszechstronnemu rozwojowi. W opinii wszystkich rodziców wsparcie otrzymywane w przedszkolu odpowiada potrzebom ich dziecka w zakresie pomocy w pokonywaniu trudności, rozwijania uzdolnień oraz zainteresowań, a nauczyciele dają mu do zrozumienia, że wierzą w jego możliwości.

Obszar badania: W przedszkolu rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego dziecka.

Przedszkole w sposób systemowy diagnozuje sytuację społeczną oraz potrzeby i możliwości psychofizyczne wszystkich dzieci. Sformułowane na tej podstawie wnioski służą do planowania i podejmowania działań sprzyjających wszechstronnemu wspieraniu rozwoju wychowanków.

Zdecydowana większość rodziców deklaruje, że nauczyciele, przynajmniej klika razy w roku, rozmawiają z nimi o możliwościach i potrzebach ich dzieci (Wykres 1j).

Nauczyciele informują, że w różnorodny sposób rozpoznają potrzeby i możliwości psychofizyczne oraz sytuację społeczną każdego dziecka (Tab. 1), sporządzają arkusze obserwacyjne i na tej podstawie opracowują diagnozę każdego dziecka dotyczącą w szczególności jego potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, w tym z zakresu rozwijania zainteresowań i talentów. Respondenci dodają, że do najważniejszych rozpoznanych w ostatnim okresie potrzeb rozwojowych przedszkolaków zaliczają potrzeby w zakresie zapewnienia:

- bezpieczeństwa,
- adaptacji, akceptacji,
- zrozumienia,
- życzliwości,
- cierpliwości,
- podmiotowego traktowania,
- usamodzielnienia, uspołeczniania i funkcjonowania w grupie,
- zaspokajania potrzeby ruchu,
- zaspokajania u niektórych dzieci potrzeby udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w ramach zajęć logopedycznych, terapeutycznych, gimnastyki korekcyjnej,

a także indywidualnych potrzeb wynikających z fizjologii: dostępność toalety, umożliwienie samoobsługi, zaspokojenie głodu, uwzględnianie diet, dostępność wody do picia w każdej sali, odpoczynku.

Dyrektor uzupełnia, że przedszkole w ostatnich dwóch latach szkolnych zdiagnozowało 76 wychowanków (Tab. 2)

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

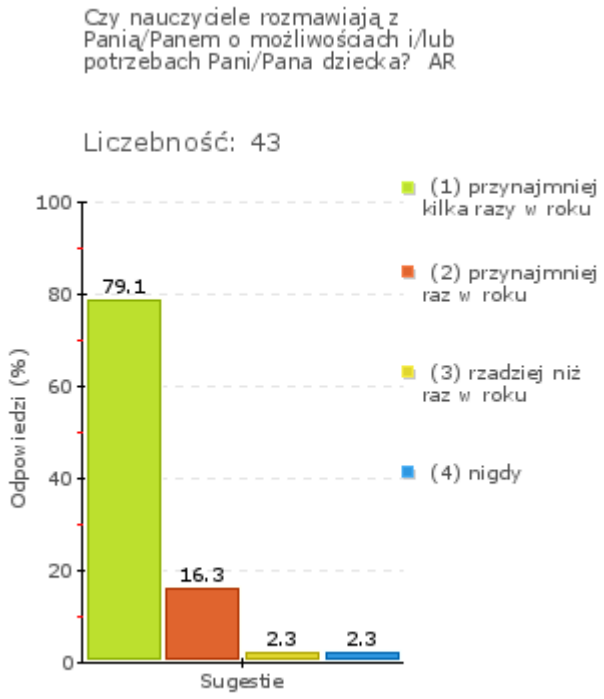

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób rozpoznają Państwo potrzeby i możliwości dzieci? Jakie są najważniejsze potrzeby rozwojowe dzieci? [WN] (2999)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	analiza danych pozyskanych poprzez bieżące obserwacje zachowań dziecka w różnych sytuacjach	np. podczas zajęć, zabaw, wycieczek lub zainicjowanej sytuacji, w której dziecko ma możliwość zaprezentowania swoich możliwości, wypowiedzenia się, zachowania umożliwiające sporządzenie tzw. "diagnozy dziecka"
2	analiza kart pracy, prac plastycznych i wytworów dziecka	
3	analiza opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych, dokumentów medycznych	
4	analiza danych uzyskanych poprzez wywiad i rozmowy indywidualne z rodzicami	
5	wymiana doświadczeń i informacji z innymi nauczycielami i specjalistami	np. psychologiem, pedagogiem, logopedą z poradni psychologiczno-pedagogicznej

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Ile dzieci zostało rozpoznanych jako potrzebujące wsparcia w tym lub poprzednim roku szkolnym? [AD] (8212)

Tab.2

Numer	Analiza	Cytaty
1	W ub. r. szk. 2014/2015 rozpoznano 76 wychowanków, a w bieżącym r. szk. (2015/2016) rozpoznano 79, w tym:	W ub. r. szk. 2014/2015 rozpoznano 76 wychowanków, w tym: * opinię poradni psychologiczno-pedagogiczną posiadało 10 wychowanków, * pomocą psychologiczno-pedagogiczną objętych było 66 dzieci, w tym: zajęciami logopedycznymi – 24, gimnastyką korekcyjno-kompensacyjną – 12, zajęciami terapeutycznymi – 10 Ponadto: * jedno dziecko uczestniczyło we wszystkich rodzajach zajęć, * 8 uczestniczyło w zajęciach terapeutycznych i logopedycznych, * 5 – w zajęciach logopedycznych i gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej, * 5 wychowanków zakończyło terapię logopedyczną. W r. szk. 2015/2016 rozpoznano 79 wychowanków, w tym * 5 dzieci posiada opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej (w tym jedno oczekuje na orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego), * pomocą psychologiczno – pedagogiczną objętych jest 37, w tym: * zajęciami logopedycznymi – 23, * gimnastyką korekcyjno-kompensacyjną – 3, * zajęciami terapeutycznymi – 11. Sześcioro dzieci uczestniczy zarówno w zajęciach terapeutycznych jak i logopedycznych.

Obszar badania: Informacje z przeprowadzonego rozpoznania są wykorzystywane w realizacji działań edukacyjnych. Zajęcia rewalidacyjne dla dzieci niepełnosprawnych oraz zajęcia specjalistyczne są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego dziecka.

Działania edukacyjno - wychowawcze realizowane w przedszkolu są adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości dzieci.

W opinii rodziców nauczyciele wszystkie dzieci traktują w sposób uwzględniający ich potrzeby i możliwości (Tab. 1), a nauczyciele deklarują, że realizują szereg działań wynikających z wniosków z rozpoznawania potrzeb i możliwości przedszkolaków (Tab. 2).

Wypowiedzi nauczycieli po obserwacjach zajęć wskazują, że szereg działań realizowanych w ich trakcie jest wynikiem wcześniejszego rozpoznania i zdiagnozowania potrzeb i możliwości poszczególnych wychowanków (Tab. 3) oraz grupy jako całości, co przynosi efekt w postaci umożliwiania dzieciom harmonijnego rozwoju zgodnego z ich indywidualnymi predyspozycjami psychofizycznymi.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy w przedszkolu nauczyciele traktują Państwa dzieci w sposób uwzględniający ich potrzeby i możliwości? Jak to się przejawia? Proszę podać przykłady. [WR] (8202)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	prowadzenie rozmów i konsultacji z rodzicami	uzgadnianie z rodzicami spójnych działań, np. ćwiczeń logopedycznych czy z zakresu gimnastyki korekcyjnej częste i systematyczne informowanie rodziców o postępach w rozwoju, szczególnie indywidualnie
2	sugerowanie potrzeb związanych z przeprowadzeniem badań	np. w poradni psychologiczno-pedagogicznej lub u lekarza
3	indywidualizowanie pracy z dzieckiem	np. w formie pomocy logopedycznej, gimnastyki korekcyjnej
4	dostosowanie jadłospisu do określonej diety	z uwzględnieniem np. alergii na mleko lub truskawki

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania prowadzą Państwo w oparciu o wnioski płynące z prowadzonego przez Państwa rozpoznawania potrzeb i możliwości dzieci. [WN] (9552)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	wybór programu wychowania przedszkolnego	opracowanie na jego podstawie planów pracy przy uwzględnieniu rozpoznanych potrzeb i możliwości wychowanków
2	opracowanie i realizacja 12 innowacji pedagogicznych	
3	rozmowy z rodzicami	np. na temat potrzeby przebadania dziecka w poradni psychologiczno - pedagogicznej, konsultacje nauczycieli, informowanie rodziców o postępach w rozwoju dzieci, uzdolnień oraz trudności, gotowości szkolnej włączanie rodziców w proces planowania form pomocy dziecku
4	organizowanie zajęć	w zależności od indywidualnych predyspozycji i potrzeb dzieci, stosowanie prac na poziomach,
5	stosowanie aktywizujących, pobudzających aktywność i twórcze myślenie metod i form pracy z dziećmi	dostosowywanie ich do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci
6	organizowanie przestrzeni dziecka	z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych dzieci (wyposażenie sali przedszkolnej, kącików, które zachęcają do zabawy, zabawki dydaktyczne, pomoce dydaktyczne, kolorowe książki, albumy, plansze)
7	stwarzanie sytuacji edukacyjnych	umożliwiających dzieciom dokonywanie obserwacji, doświadczeń, wyciągania i formułowania wniosków
8	organizowanie zajęć stymulujących rozwój społeczny	porozumiewania się, podziału na role w zabawie, zgodnego współdziałania w zabawie, rywalizacji
9	dokonywanie wyboru akcji, konkursów, przeglądów	zgodnie z potrzebami i możliwościami, umożliwiających dzieciom rozwój
10	współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój dzieci	np. konsultacje ze specjalistami na etapie planowania pracy z dzieckiem

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Które z prowadzonych przez Pana/ią działań na zajęciach wynikają z wcześniejszego rozpoznania potrzeb i możliwości dzieci? Proszę podać przykłady. [WNPO] (8210)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	tworzenie sytuacji umożliwiających zaspokojenie potrzeby aktywności i ruchu	np. poprzez organizowanie zabaw muzyczno-ruchowych
2	organizowanie i zachęcanie dzieci nadpobudliwe do podejmowania dodatkowych czynności i działań	np. pomoc nauczycielowi
3	tworzenie okazji do ćwiczenia słuchu fonematycznego	np. w oparciu o wykorzystanie "wyskakiwanki głoskowo-sylabowej"
4	tworzenie możliwości rozwijania funkcji analizatora wzrokowego	poprzez składanie obrazka w całość (praca zna poziomach)
5	organizowanie zabaw umożliwiających zaspokajanie potrzeby aktywności werbalnej	tworzenie zakończenia opowiadania, bajki, zachęcanie do udzielania swobodnych wypowiedzi dzieci, wzbogacanie słownika dzieci, umożliwienia słuchania siebie nawzajem,
6	umożliwianie rozwijania aktywności plastycznej	organizowanie zabaw plastycznych rozwijających wyobraźnię, umożliwianie dokonywania wyboru środków plastycznych i sposobu wykonania pracy plastycznej
7	tworzenie sytuacji edukacyjnych umożliwiających rozwijanie umiejętności matematycznych	klasyfikowanie, porządkowanie elementów wg zadanych kryteriów, liczenie

W wymaganiu "Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W opinii rodziców wsparcie otrzymywane w przedszkolu odpowiada potrzebom ich dzieci.

Wsparcie otrzymywane w przedszkolu odpowiada potrzebom dziecka.

Wszyscy ankietowani rodzice wskazują, że ich dziecko otrzymuje pomoc w pokonywaniu trudności (Wykres 2j), rozwijaniu uzdolnień oraz zainteresowań (Wykres 1j), a nauczyciele dają wychowankowi do zrozumienia, że wierzą w jego możliwości (Wykres 3j).

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moje dziecko może liczyć w przedszkolu na wsparcie w rozwijaniu swoich uzdolnień i zainteresowań. AR

Liczebność: 43

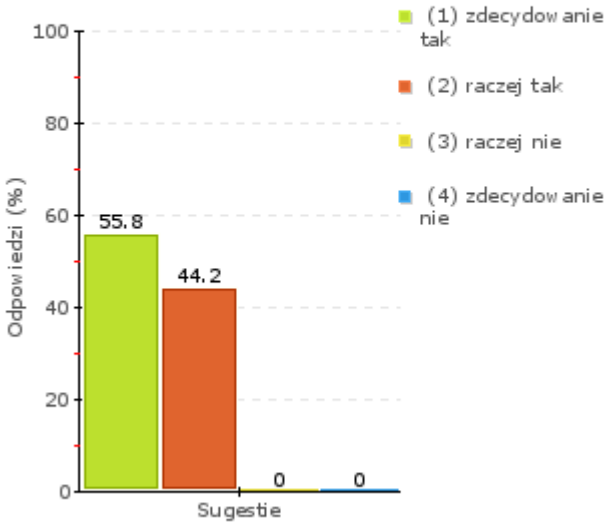

Wykres 1j

Moje dziecko może liczyć w przedszkolu na wsparcie w pokonywaniu trudności. AR

Liczebność: 43

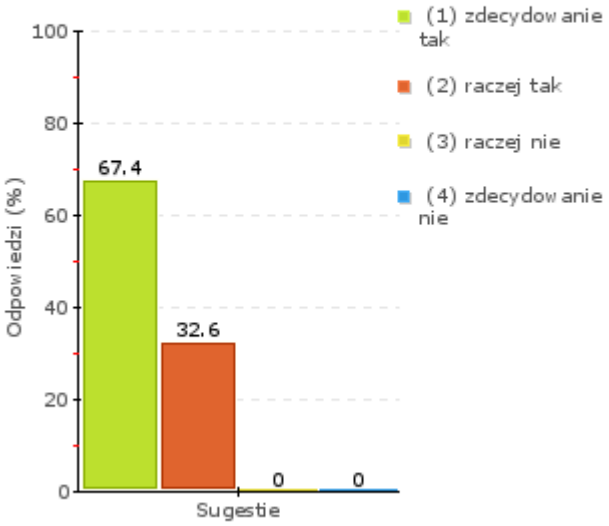

Wykres 2j

Nauczyciele w przedszkolu dają mojemu dziecku do zrozumienia, że wierzą w jego możliwości. AR

Liczebność: 43

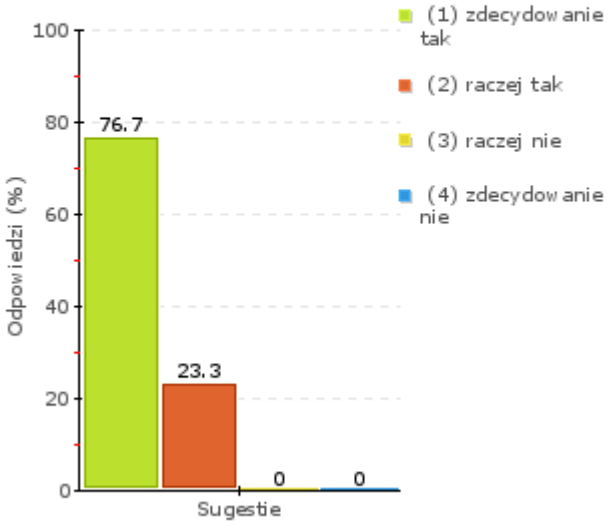

Wykres 3j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raport sporządzili

- **Romuald Bieniasz-Krzywiec**
- **Małgorzata Stenka-Kozłowska**

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

30.12.2015

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY